

**ტქისტის შემუშავებისა და შეზასხვის ზოგიერთი
პრდაბობიური ასკეშტი**

ცოდნისა და უნარების შეფასება სწავლების პროცესის მნიშვნელოვანი ნაწილია. შეფასება ნიშნავს მოსწავლის/სტუდენტის მიღწევაზე დაკვირვებას და დასკვნის გაკეთებას მისი თეორიული და პრაქტიკული მომზადების შესახებ.

განათლების სისტემაში შეფასების სხვადასხვა მეთოდი გამოიყენება, მათ შორის, ტესტი, რომელიც მოსწავლის/სტუდენტის ცოდნისა და უნარ-ჩვევების შესაფასებლად იქმნება.

ტესტირება – ცდას, გამოცდას ნიშნავს. ეს არის შეფასების პროცესი ტესტის საფუძველზე. ტესტი შეფასების მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია. დღეისათვის ტესტირებას საკმაოდ დიდი უურადღება ეთმობა, როგორც ცოდნისა და უნარების შემოწმების სწრაფ და მოხერხებულ საშუალებას. რამდენიმე წელია, რაც ტესტირება გამოიყენება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ ერთიანი ეროვნული, სამაგისტრო და მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდების პროცესებში. მოსწავლეთა საატესტაციო გამოცდების დროს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო იყენებს ონლაინტესტირებას. ტესტირება ფართოდ გამოიყენება ასევე სახელმწიფო, თუ კერძო სექტორში ადამიანური რესურსების შერჩევისას, ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატების აღებისას და ა.შ.

პედაგოგიური ტესტირების მიზანი პედაგოგიური კონტროლია და პედაგოგიური პროცესის შემაღებელი ნაწილი. შესაბამისად, მას თავისი ფუნქციები გააჩნია, კერძოდ, დიაგნოსტიკური, სწავლების, მარგანიზებელი და აღმზრდელობითი (გასაძე, 2000: 336-337).

- დიაგნოსტიკური ფუნქციით მოწმდება მოსწავლის/სტუდენტის მიერ ათვისებული ცოდნა და დაუგლებული უნარები;
- სწავლების ფუნქცია მასწავლებელს შესაძლებლობას აძლევს, მიიღოს უკუკავშირი მოსწავლებისგან/სტუდენტებისგან, გამოავლინოს სუსტად ათვისებული მასალა და დაგეგმოს შემდგომი მუშაობა;

– ტესტირება მნიშვნელოვანია სასწავლო პროცესის ორგანიზებისთვის. სწორედ, მაორგანიზებელი ფუნქციის თანახმად, ტესტირება მთელ სასწავლო პროცესზე ახდენს გავლენას

– ტესტირების შედეგებიდან გამომდინარე, იგეგმება დამატებითი მეცადინეობები და კონსულტაციები, ვლინდება, თუ რომელი მოსწავლე/სტუდენტი საჭიროებს დახმარებას, წახალისებას და ა.შ;

– კარგად ორგანიზებულ პედაგოგიურ კონტროლს აღმზრდელობითი ფუნქციაც აქვს, რადგან მოსწავლეში თავისი მოვალეობის შეგნების, პასუხისმგებლობის გრძნობის, საკუთარ ძალებსა და შესაძლებლობებში დარწმუნებულობის აღზრდისთვის ხელშეწყობას ითვალისწინებს.

ამ საკითხთან დაკავშირებით მკვლევართა მოსაზრებები გამოთქმულია სხვადასხვა სამეცნიერო-მეთოდურ ლიტერატურაში, მაგრამ ჩვენი მრავალწლიანი პედაგოგიური საქმიანობის საფუძველზე საჭიროდ ჩავთვალეთ თანამედროვე გამოწვევების ფონზე ტესტის შემუშავებისა და შეფასების ზოგიერთი პედაგოგიური ასპექტის განხილვა.

სასწავლო პროცესზე დაკვირვება (როგორც სასკოლო, ისე უმაღლესი სკოლის) ნათლად მიუთითებს, ტესტირების, როგორც შეფასების მეთოდის, ძლიერ და სუსტ მხარეებზე.

ტესტირების ძლიერი მხარეებია: შეფასების დროს ყველა მოსწავლე/სტუდენტი თანაბარ პირობებშია, გამორიცხულია პედაგოგის სუბიექტურობა, ამდენად, ტესტირება შეფასების სამართლიანი მეთოდია; ტესტირება საშუალებას გვაძლევს, გავიგოთ, თუ როგორ დაძლია თითოეულმა მოსწავლემ/სტუდენტმა მოვლინა მასალა და არა მხოლოდ მასალის გარკვეული ნაწილი; ტესტირება ეფუძნება ეგონომიის თვალსაზრისითაც: ტესტირებით შესაძლებელია მოკლე დროში დიდი ჯგუფის შეფასება.

ტესტირების სუსტი მხარეებია: კარგი ტესტის შემუშავება ხანგძლივი და შრომატევადი პროცესია; ტესტირების პროცესი დროში შეზღუდულია, რაც არ იძლევა საკითხებში ჩაღრმავების შესაძლებლობას; ტესტირებას თან ახლავს შემთხვევითობის ელემენტი – შესაძლებელია მოსწავლემ/სტუდენტმა, უბრალოდ, გამოიცნოს სწორი პასუხი; ტესტირება ნაკლებად გვაძლევს მაღალი შემოქმედებითი უნარების შეფასების შესაძლებლობას; ტესტირების პროცესში მოსწავლის/სტუდენტის ინდივიდუალური სწავლის სტილის გათვალისწინება ძნელია;

ტესტირებიდან მიღებული ინფორმაცია შესაძლებლობას გვაძლევს, გავიგოთ, თუ მასალის რა ნაწილი ვერ დაძლია ჯგუფის უმრავლესობამ, მაგრამ ის არ გვაძლევს ინფორმაციას მიზეზების შესახებ; მნიშვნელოვანია, რომ ტესტის შედეგზე შეიძლება გავლენა მოახდინოს მოსწავლის/სტუდენტის მოტივაციაში (ან მისმა ემოციურმა მდგომარეობაში).

ბუნებრივად ისმის კითხვა: როგორ შევადგინოთ ტესტი? გთავაზობთ პედაგოგიური ტესტის შედგენისთვის მეთოდურ რეკომენდაციებს. ტესტის შემუშავებაში გამოვყოფთ საფეხურებს: 1) სასწავლო მიზნების ფორმულირება; 2) ტესტური პროექტის (მატრიცის) შედგენა; 3) ტესტური დავალებების შედგენა; 4) ტესტური დავალებების განხილვა და შეფასება; 5) ტესტის საბოლოო ვარიანტის შექმნა. მნიშვნელოვანია, რომ ტესტის შედგენამდე განსაზღვრული იყოს საგნის სასწავლო მიზნები, რათა შესაფასებელ მასალას ტესტი სწორად მოვარგოთ.

სასწავლო მიზანი სწავლების პროცესის აუცილებელი კომპონენტია. სწორედ, სასწავლო მიზანი განსაზღვრავს, თუ რა უნდა ვასწავლოთ მოსწავლეებს/სტუდენტებს და რა უნდა შევაფასოთ. სასწავლო მიზანი დაკავშირებული უნდა იყოს შემდგე საქმიანობებთან: ათვისებული მასალის გახსენება, ჩამოთვლა, დაკავშირება და ა.შ.

სასწავლო მიზნის განსაზღვრისას, უმთავრესად, ბენეამენ ბლუმის მიერ 1950-იან წლებში შემუშავებულ სასწავლო მიზნების იერარქიას ვეურდნობით (ბენეამენ ბლუმის სასწავლო მიზნების ტაქსონომია ცოდნის ექს დონეს მოიცავს: ცოდნა, გაგება, გამოყენება, ანალიზი, შეფასება, სინთეზი; უკანასსქელ პერიოდში ბლუმის ტაქსონომია გადაიხედა (ანდერსონი და კრაფვლი, 2001; კრაფვლი, 2002)).

როდესაც ზუსტად განვსაზღვრავთ სასწავლო მიზანს, ვადგენთ ტესტურ პროექტს. ტესტური პროექტის კომპონენტებია:

- შინაარხი - ტესტურ პროექტში უნდა შევიდეს იმ თემების ჩამონათვალი, რომლის შეფასებასაც ვაპირებთ და ასევე ჩვენთვის მნიშვნელოვანი მიზანი;

- კატეგორიები - გეგმაში უნდა აისახოს, რომელ უნარებს გზომავთ და რა დონეზე, მაგალითად, შეიძლება ტესტის გარკვეული ნაწილით ვზომავდეთ ცოდნის დონეს, შემდეგი ნაწილით - ანალიზის დონეს და ა.შ., ტესტის აგებამდე უნდა ვიცოდეთ ტესტში სხვადასხვა უნარის წონა (იგივე, პრო-

ცენტული წილი). გარდა ამისა, უნდა განვსაზღვროთ, რომელი დონისთვის რამდენი დავალებაა საჭირო;

— ტექნიკური დავალებების რაოდენობა — უნდა განვსაზღვროთ თითოეული კატეგორიის სათანადოდ გასაზომად რამდენი დავალება გვჭირდება;

— ასაკობრივი ჯგუფი, რომელსაც ვუტარებოთ ტექსტირებას, მაგალითად, თუ ტესტი დაწყებითი კლასების მოსწავლეებისთვის არის განკუთვნილი, მასში არ უნდა იყოს ძალიან გრძელი ინსტრუქციები; გარდა ამისა, დაწყებითი კლასების მოსწავლეებისთვის ყველა ტიპის ტექსტური დავალებების მიცემა მიზანშეწონილი არ არის.

ზოგადად, ტექსტური დავალებები ორ ჯგუფად იყოფა. პირველ ჯგუფში ერთიანდება დავალებები, რომლებსაც სწორი პასუხების შერჩევა სჭირდება; ხოლო მეორე ჯგუფში ერთიანდება დავალებები, რომლებიც პასუხის შედგენას ითხოვს (პირველ ჯგუფს დახურული ტიპის ტექსტურ დავალებებს უწოდებენ, ხოლო მეორე ჯგუფს — დია ტიპის).

თანამედროვე ეტაპზე სხვადასხვა კომპიუტერული პროგრამებით უზრუნველყოფის პირობებში (მაგალითად, MOODLE, Classroom Management by Mythware (გაკვეთილის მართვა) და საგანმანათლებლო ქსელებით (მაგალითად, Edmodo) დახურული ტიპის ტექსტური დავალებები ფართოდ გამოიყენება. ასეთი დავალების ტიპებია: 1) „ჰეშმარიტია-მცდარია“; 2) დავალება მრავალი არჩევითი პასუხით; 3) შესაბამისობის დადგენა; 4) სწორი თანმიმდევრობის დადგენა.

განვიხილოთ დახურული ტიპის ტექსტის შემუშავების პედაგოგიური ასპექტები. ტექსტური დავალებების შერჩევა დამოკიდებულია საგნის შინაარსესა და ტექსტირების მიზანზე. სასურველია, ტექსტური დავალებები იმგვარად შეირჩეს, რომ ზომავდეს არა მხოლოდ ფაქტობრივ ცოდნას, არამედ სააზროვნო უნარებსაც.

„ჰეშმარიტია-მცდარია“ ტიპის ტექსტურ დავალებას ორი შესაძლო პასუხი აქვს. ამ შემთხვევაში, მოსწავლემ/სტუდენტმა უნდა შეაფასოს მტკიცებულების ჰეშმარიტება ან მისი მცდარობა; ტექსტურ დავალებას თან ახლავს ინსტრუქცია: „შემთხვევით სწორი პასუხი“. „ჰეშმარიტია-მცდარია“ ტიპის დავალება, ჩვეულებრივ, მაშინ გამოიყენება, როდესაც დიდი მოცულობის მასალის ცოდნა დროის მცირე მონაკვეთშია შესამოწმებელი.

მებელი და ისეთ დებულებებს, მტკიცებულებებს ვამოწმებთ, რომლებსაც ორი ლოგიკური პასუხი აქვთ. ამ ტიპის დავალების ძლიერი მხარეებია: ტესტი, ჩვეულებრივ, მოკლეა და მის შევსებას დიდი დრო არ სჭირდება; მოსწავლეს/სტუდენტებს 1 წთ-ის მანძილზე დაახლოებით 3-4 კითხვაზე პასუხის გაცემა შეუძლია; სწრაფი დიაგნოსტიკის საუკეთესო საშუალებაა; იოლია დაგროვილი ქულების დაოვლა. დავალების სუსტი მხარეებია: სწორი პასუხის გამოცნობის ალბათობა 50%-ია; ასეთი ტესტური დავალება ვერ ზომავს მაღალი დონის სააზროვნო უნარებს; სანდობისათვის საჭიროა დიდი რაოდენობით დავალებების შედგენა.

ტესტური დავალება მრავალი არჩევითი პასუხით ორი ნაწილისაგან შედგება: პირველი - პირობის, რომელიც ჩამოყალიბებულია შეკითხვის ან მტკიცებულების სახით და მეორე - პასუხების ვარიანტებისგან, საიდანაც მოსწავლემ/სტუდენტმა სწორი პასუხი უნდა აირჩიოს. სავარაუდო პასუხების რაოდენობა, ძირითადად, ოთხი ან ხუთია. დავალებას თან ახლავს ინსტრუქცია: „შემოხაზეთ სწორი პასუხი“. ასეთ დავალებებს, უმეტესწილად, მაღალ კლასებში იყენებენ. რაც შეეხება ამ ტიპის დავალებების დაწყებით კლასებში შესრულებას, სასკოლო პრაქტიკა გვიჩვენებს, რომ მოსწავლეთა წინასწარი გავარჯიშების გარეშე, შეიძლება ამ ტიპის დავალებებმა მოსწავლე დააბნიოს. დავალების ძლიერი მხარეებია: მოსახერხებელია მიზნების გასაზომად უველა კოგნიტურ (შემეცნებით) საფეხურზე (ცოდნიდან –სინოეზამდე); დიდი მოცულობის მასალის შემოწმება შეიძლება შედარებით მცირე ზომის ტესტით; ქულების მინიჭება ადვილი და ობიექტურია; პასუხების შემთხვევითი გამოცნობის ალბათობა მცირეა. დავალების სუსტი მხარეებია: ასეთი დავალების შედგენას სჭირდება დიდი დრო, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც გვინდა მაღალი დონის უნარების შეფასება; როლია პასუხების ფორმულირება; თუ ტესტი ყურადღებით არ არის შედგენილი, შეიძლება მას ერთ-ზე შეტყი სწორი პასუხი ჰქონდეს.

ტესტურ დავალებაში, რომელიც შესაბამისობის დადგენას გულისხმობს, მოსწავლემ/სტუდენტმა ტესტში მოცემულ პირობასა და პასუხებს შორის შესაბამისობა უნდა აღმოაჩინოს. ეს დახურული ტიპის დავალების მოღიუვიკაციაა, რომელსაც რამდენიმე არჩევანი აქვს. შესაძლებელია, პირობებისა და პასუხების რაოდენობა თანაბარი იყოს, თუმცა, დასმულ კითხ-

ვაზე შემთხვევით სწორი პასუხის ამოცნობის თავიდან აცილების მიზნით, სასურველია, პირობები სავარაუდო პასუხების რაოდენობაზე ნაკლები იყოს. ასეთი ტიპის დავალება გამოიყენება მაშინ, როდესაც გვინდა მოვლენებს შორის კავშირების ცოდნისა და გააზრების გადამოწმება. ის ცხრილის სახით არის ხოლმე მოცემული. ერთ სვეტში მოცემულია პირობები, მეორე სვეტში – პასუხები. ტესტს თან ერთვის ინსტრუქცია: რის გაკეთება ევალება მოსწავლეს/სტუდენტს. ამგვარი ტესტი საუკეთესოა შემდეგი ტიპის მიმართებების დასამყარებლად: ისტორიული მოვლენები და თარიღები; ელემენტები და სიმბოლოები; ტერმინები და განმარტებები; მთელი და მისი შემადგენელი ნაწილები; მიზეზები და შედეგები; დიაგრამები, ნახატები და მათი ინტერპრეტაციები. ამ ტიპის დავალებების ძლიერი მხარეებია: შესაძლებელია ცოდნის გადამოწმება ნებისმიერ სფეროში; ადვილია ასეთი ტიპის ტესტების ქულების დათვლა; მოსახერხებელია ამგვარი დავალებების გამოყენება, როდესაც გვაინტერესებს ფაქტებს შორის კავშირების გაგება; თუ ტესტი სწორად არის აგებული, სწორი პასუხის შემთხვევითი ამოცნობის აღბათობა მცირეა. სუსტი მხარეა ის, რომ ასეთი დავალებები, უმეტესწილად, მესიერებაზეა ორიენტირებული.

ტესტური დავალება, რომელიც სწორი თანმიმდევრობის დაღენას გულისხმობს, გამოიყენება მოვლენების, პროცესების თანმიმდევრობის ცოდნის შესამოწმებლად. დავალებაში შემთხვევითი თანმიმდევრობით ჩამოთვლილია გარკვეული მოქმედებები, პროცესები, ელემენტები და მოსწავლეს/სტუდენტს მოეთხოვება მათი გარკვეული პრინციპით დალაგება. მსგავსი ტიპის დავალებებს თან ერთვის შემდეგი სახის ინსტრუქცია: „დაალაგეთ სწორი თანმიმდევრობით“. ასეთი სახის დავალება იმ შემთხვევაში გამოიყენება, როდესაც გვინდა, გავარკვიოთ, რამდენად კარგად იცის მოსწავლე/სტუდენტმა გარკვეული მოვლენებისა თუ პროცესების თანმიმდევრობა.

ამ ტიპის დავალებების ძლიერი მხარეებია: ტესტური დავალების შესრულებისას მოსწავლე/სტუდენტი იხსენებს არა მხოლოდ მასალას, არამედ იყენებს ანალიზისა და სინთეზის უნარებსაც. სუსტი მხარეებია: როგორია ყველა საგანში ამ სახის დავალების შედგენა. სასწავლო პრაქტიკა გვიჩვენებს, რომ ზოგიერთ საგანში საერთოდ არ მიმართავენ ამ სახის ტესტურ დავალებას.

რაც შეეხება არჩევითპასუხიან სატესტო დაგალებებს, ამ შემთხვევაში მოსწავლის/სტუდენტის არასწორი პასუხები მიანიშნებენ გარკვეული კანონზომიერებების შესახებ; ინფორმაციას იძლევა დისტრაქტორების (პასუხის არასწორი ვარიანტები) მარტივი ანალიზი. მნიშვნელოვანია, რომ არჩევითპასუხიანი სატესტო დაგალებების შექმნის დროს (იგივე, დახურული კითხვების დასმისას) ყურადღება მიექცეს დისტრაქტორებს.

გასათვალისინებელია, რომ კომპიუტერული პროგრამების საშუალებით შესაძლებელია დია ტიპის შეკითხვების დახმაც, რომელთა გასწორება მასწავლებელს უწევს.

ტესტის მონაცემების დამუშავება შეფასების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ეტაპია. ტესტირების ჩატარების შემდეგ აუცილებელია მოსწავლეთათვის/სტუდენტთათვის ტესტის შედეგების გაცნობა. ტესტის მონაცემების ანალიზისთვის მიზანშეწონილია ცხრილის შედგენა, სადაც თითოეული მოსწავლის/სტუდენტის სწორი და არასწორი პასუხები აღინიშნება. რაც შეეხება კომპიუტერულ ელექტრონულ პროგრამებს, კლასის მართვის პროგრამული უზრუნველყოფით ეს ფუნქცია გათვალისწინებულია და იძლევა როგორც თითოეული მოსწავლის შეფასების საშუალებას, ასევე კომპიუტერული პროგრამა იძლევა ტესტირების პროცესის სტატისტიკურ დიაგრამას (ინფორმაციას - კლასის სურათს ტესტირების შესახებ).

ტესტის შედეგების ანალიზის დროს პედაგოგებმა უნდა გაითვალისწინონ, თუ ყველა მოსწავლე/სტუდენტი 100%-ით ასრულებს ტესტს, ასეთი ტესტი მათი რანჟირების საშუალებას არ იძლევა (ტესტი მოითხოვს გადახედვას – ხომ არ არის ტესტი მარტივი და იოლად შესასრულებელი); თუ ვერცერთი მოსწავლე/სტუდენტი ვერ ასრულებს ტესტს, ეს იმას ნიშნავს, რომ მათ ცოდნა და უნარები ათვისებული არ აქვთ; თუ ტესტს ასრულებს მოსწავლეთა/სტუდენტთა საერთო რაოდენობის 2/3-ზე ნაკლები, ამ შემთხვევაშიც ტესტი თავიდანაა გადასახედი.

ტესტური დაგალებები უნდა იყოს რანჟირებული – ერთნაირი ტიპის ტესტური დაგალებები ერთად იყოს გაერთიანებული; დაგალებები დალაგებული იყოს სირთულის/სიძლიერის მიხედვით – ნაკლებად რთულიდან უფრო რთულისკენ; სასურველია დაგალების პირობა და პასუხი ერთ გვერდზე განთავსდეს (არ იყოს გაყოფილი); დია ტიპის დაგალებები

ბისთვის პასუხის გასაცემად საქმარისი ადგილი იყოს გამოყოფილი; დახურული ტიპის ტესტურ დავალებებში სწორი პასუხების განაწილება/თანმიმდევრობა შემთხვევითი იყოს (სწორი პასუხები ერთი და იმავე ციფრს ან ასოს (ლიტერს) არ ემთხვეოდეს; ტესტში ვიზუალური მასალის, ილუსტრაციების, დიაგრამების და ა.შ. გამოყენების შემთხვევაში, აღნიშნული მასალა იყოს გასაგები და ადგილად აღქადი; ტესტირების დროს გათვალისწინებული იყოს მოსწავლის/სტუდენტის საგანმანათლებლო საჭიროებები (მაგალითად, ტექსტის შრიფტის ზომა, ფერი...).

ამავე დროს, ჩვენი მრავალწლიანი პედაგოგიური საქმიანობის საფუძველზე მიზანშეწონილად ჩავთვალეთ სასკოლო განათლებაში სტანდარტიზებული საგამოცდო მოდელის გამოყენების საკითხის ირგვლივ გამოგვითქვა ჩვენი შეხედულება.

სტანდარტიზებული ტესტების პოლიტიკა საქართველოში უკვე რამდენიმეწლიან გამოცდილებას ითვლის. ამ მიმართულებით ჩატარებული კვლევები არ აჩვენებს მოსწავლეებში აკადემიური უნარების გაუმჯობესებას. კვლევის შედეგებისა და ჩვენი პედაგოგიური საქმიანობის საფუძველზე ვფიქრობთ, ჩვენი მოზარდი თაობა და ახალგაზრდობა – მოსწავლეები და სტუდენტები არ იყვნენ ორიენტირებული მხოლოდ ტესტის ჩაბარებაზე. პრაქტიკა გვიჩვენებს, რომ ტესტირების შედეგად მიღწეული აკადემიური მოსწორების მაჩვენებლები აღეკვაზურად არ ასახავენ მოსწავლის/სტუდენტის ცოდნასა და უნარებს. მათ განვითარებაში გარკვეული მიმართულებით შეზღუდვები შეიმჩნევა. შესაბამისად, ტესტირება დასახულ მიზანს ხშირად ვერ აღწევს. ამდენად, სტანდარტიზებული ტესტების გამოყენების საკითხი გადახედვას საჭიროებს. ამავე დროს, ტესტირება მსჯელობის საკითხი ხდება იმ შემთხვევაშიც, როდესაც იგი ერთადერთ საგამოცდო ფორმატს წარმოადგენს. როდესაც მხოლოდ ტესტირების ქულას აქვს გადამწყვეტი მნიშვნელობა, სწავლების პროცესში მონაწილე მხარეები (პედაგოგები, მოსწავლეები და სტუდენტები) მხოლოდ ტესტის ჩაბარებაზე არიან ორიენტირებული. რაც შეეხბა განათლების ხარისხის ამაღლებას, ეს შესაძლებელია პედაგოგის მიერ ხარისხიანი სწავლების პროცესით – მრავალფეროვანი სტრატეგიების შერჩევით და საკითხისადმი პროფესიონალური დამოკიდებულებით.

გამოყენებული ლიტერატურა:

გასაძე, 2000 – გასაძე ნ., პედაგოგიკა, თბ., 2000.
ანდერსონი და კრაფვოლი, 2001 – Anderson, L.W; Krathwohl D.R., A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives, New York: Longman, 2001;
კრაფვოლი, 2002 – Krathwohl D.R., A Revision of Bloom's Taxonomy: An Overview, 2002.

<https://moodle.org/?lang>

<http://www.mythware.com/ru/classroom-management>

www.edmodo.com

<http://www.naec.ge>

Marekh Natenadze

SOME PEDAGOGICAL ASPECTS FOR DEVELOPING AND EVALUATING THE TEST

Summary

The author considers the importance of the discussion of some pedagogical aspects for the development and the evaluation of the test. She discusses the issues of secondary and high school education under the testing conditions and clearly indicates the strengths and the weaknesses of testing as one of the methods of evaluation.

At the same time, based on perennial experience she considers appropriate to discuss the issue of using the standardized testing model at schools. She notes that the test does not adequately reflect the student's academic performance and skills. The testing becomes the issue of the debate when it is the only format of the examination.

As for enhancing the quality of education, according to the author, this is possible by the quality of the learning process itself – by choosing a variety of strategies and developing the professional attitude towards this issue.